

Nosorogovi ostanki v Dolarjevi jami

Ljubljana, 30. julija.

Dne 3. julija je odkril g. Ivan Dolar, desinfektor pri okrajnem načelniku v Logatcu, nedaleč od Kalša pri Logatcu doslej še neznan jamo. Ker je navdušen jamar, se je z ostalo družbo, ki ga je spremljala, spustil vanjo ter jo pričel raziskovati. Dognal je, da se jama v globini 7 m cepi v dva rova. Levi rov je okrašen z jako lepimi kapniškimi tvorbami, medtem ko desni ne kaže na prvi pogled nikakih zanimivosti. Pri iskanju, kje bi se slednji rov, ki je sam na sebi razmeroma majhen (6 m je dolg in komaj 2 m širok), nadaljeval, je opazil na nekem mestu, da štrli iz ilovice na tleh konica neke kosti. Previdno je začel kopati in pokazal se mu je dobro ohranjen zob. Ves presenečen je začel kopati okoli onega mesta ter izvlekel še nekaj zob in precejšen del kosti. Pri tem kopanju so se nenadoma vdrla tla in pokazala se je nova odprtina, ki je vodila v še nekoliko manjši spodnji rov. O najdbi je takoj obvestil Narodni muzej v Ljubljani s prošnjo, da mu sporoči, kateri živali pripadajo, oziroma so pripadali najdeni zobje.

Ko je bilo Društvo za raziskovanje jam obveščeno o tej zanimivi najdbi, je takoj odposlalo ekspedico, da si ogleda jamo, jo izmeri in pripravi vse potrebno za poznejše sistematično izkopavanje. V ponedeljek 25. julija, ko so bile vse priprave končane, se je napotila ekspedicijska vnovič na lice mesta ter pričela z izkopavanjem, ki je trajalo štiri dni. Kopali so z vso previdnostjo, preiskali vsak kos ilovice posebej ter vsako najdbo točno zarisali v že pripravljene načrte. Ilovica je povprečno 1 m debela. Do globine pol do tričetrti metra je še precej čista, nato pa je pomešana z gruščem in odbitimi kapniki, nakar slede večje skale. Pod njimi

se je na več mestih pokazala odprtina, ki je vodila v spodnji rov. V zgornjem delu do globine 10 do 15 cm je ilovica zelo mastna, radi česar je bilo preiskavanje v teh plasteh izredno oteženo. V nižjih plasteh je bila že precej prhlja, mestoma pa celo skrilava, da se je dala odločiti v tanke ploščice. Največ kosti smo dobili v gornjih plasteh povprečno do 20 cm globine. Navzdol so bile čedalje bolj redke. V globini 45 cm smo ugotovili najgloblje ležišče teh kosti. Najštevilnejše so bile kosti v skrajnem koncu rova, proti izhodu jame pa so bile vedno redkejšje. Prav presenetljivo pa nas je dejstvo, da smo našli kosti tudi v steni rova v višini 2,30 m od tal, nedvomno dokaz, da nosorog ni padel skozi sedanjo odprtino v jamo, ki je komaj tolikšna, da se lahko človek splazi skozi njo, temveč skozi drugo, mnogo večjo, ki se je nahajala tik nad nosorogovim rovom in ki je sedaj ca 2 m na debelo zadelana z ogromnimi skalami.

Vsega skupaj smo dobili 14 zob (vštevši prvo najdbo g. Dolarja), med temi dva samo z zunanjo steno, dalje 2 vretenca ter več ostalih kosti, ki pa so večinoma vse zdrobljene, kar nam priča, da smo imeli pred seboj že sekundarno ležišče. Poleg tega smo odkopali tudi nebroj kosti raznih manjših živali, nekaj polzev, v globini 1,10 m pa razmeroma dobro ohranjene rastlinske ostanke. Prihodnje dni se bo začelo s poskusnim odkopavanjem v sosednjem, to je levem rovu, zlasti pa bo razširjen dohod iz nosorogovega rova v spodnjega in prebit strop nad nosorogovim rovom, kjer upamo dobiti še nadaljnje kosti, ki jih sedaj še pogrešamo. Obenem pa bo s prebitjem stropa mnogo lažji dostop v jamo, kakor je bil doslej.

Podrobnejše poročilo o tej najdbi bo objavljeno v strokovnih revijah. Dr. I. R.

Zenski grob v „Dolini kraljev“

Dr. Vulićeva odkrila v južnosrbskem Trebeništu

Belgrad, 26. julija.

Že prvo odkritje vseučiliškega profesorja in znanega starinoslovca g. dr. Nikole Vulića iz leta 1930, na ozemlju Trebeništa blizu Ohrida v južni Srbiji je vzbudilo pri domačih, še bolj pa pri inozemskih, zlasti angleških in nemških arheoloških, splošno pozornost. Cela vrsta nemških in angleških učenjakov je radi bogate najdbe g. dr. Vulića obiskala našo državo, da si ogledajo predzgodovinska ozemlja in izkopane zlate predmete. G. dr. Vulić je inozemstvu zelo dobro informiral o pomembnosti in arheološki vrednosti izkopanih predmetov s svojo obsežno, v nemščini pisano monografijo, opremljeno s številnimi slikami. Tudi prva belgajska arheološka razstava je precej pripomogla k pravilnemu razumevanju in cenji dragocenih izkopin.

Sedaj pa nas je stari arheolog drugič in še bolj presenetil. Včeraj je prispela iz Ohrida prva, čisto kratka vest, da se je dr. Vulić posrečilo odkriti na znanem trebeniškem predzgodovinskem najdišču nov z zlatimi predmeti napolnjen grob. Danes morem že obširneje poročati o epohalni najdbi, ker so znane že posameznosti in imam pri roki opis izkopanih predmetov.

G. dr. Vulić je pred nekaj dnevi v spremstvu kustosa belgajskega muzeja g. Kokića odšel v Trebenišče, da bi nadaljeval z odkopavanjem na mestu, kjer je že doslej več let v poletnih mesecih raziskoval. V takozvani »Dolini kraljev«, kakor so to ozemlje nazivali, je začel z večjim številom delavcev in bil zelo srečen. Že po nekajurnem kopanju so delavci zadeli na sumljiv teren. Nastopila sta oba arheologa in odkritje je bilo tu. Odkopala sta vrsto zlatih, srebrnih, bakrenih in železnih predmetov, ki datirajo približno iz 5. stoletja pred

Kristusom.

Zanimivo je, da se letos odkriti grob razlikuje od prejšnjih na tem mestu. Kakor znano, so med svetovno vojno Bolgari tu odkrili večje število dragocenih grobov, ki so po mnenju strokovnjakov bili vojaški (seveda ne navadnih vojakov, ker je bilo zelo mnogo dragocenosti v njih). Letos odkriti grob pa se v marsičem razlikuje od onih. V njem dr. Vulić ni našel nobenega orožja, ki je sicer v vseh drugih bilo. Kakor v drugih grobovih, je tudi v tem odkrita zlata obrazna maska, srebrna krsta, večje število srebrnih igel, nekaj srebrnih zapestnic s kačjo glavo, trinožnik, dvoje izredno finih in v divni ornamentiki izdelanih držajev (zlato), posodica za dišave z ornamentom (zlato), dva krožna zlata uhana in trije manjši, s konci v obliki cvetličnega popka, nekaj večjih bakrenih posod, amfora s štirinaj držaji, izmed katerih sta dva okrašena z levjo glavo, dva pa s šapo, posoda iz gline, manjša dvodržajna amfora iz izredno pestrega barvanega stekla (rahlo vijolična) in dvoje železnih predmetov, lopata in klešče, ki sta pa oba ogromnih dimenzij (okrog 1 m). Za kaj sta služila, je še kar nejasno. Zanimivo je omeniti, da tovrstnih predmetov iz železa v doslej odkritih grobovih v »Dolini kraljev« ni bilo.

Pred dnevi odkriti grob se tudi po smeri, v kateri je truplo ležalo, razlikuje od drugih. Doim so bile v dosedanjih glave obrnjene vedno proti vzhodu, je bilo tu ravno narobe in je glava ležala v zahodni smeri. Iz tega in pa ker v grobu ni nobenega orožja, sklepa g. Vulić, da je v novoodkritem grobu bila pokopana bogata ženska oseba. Zelo verjetno je, da bo g. Vulić še letos iznenadil znanstvenike s kakim novim odkritjem.

Koliko ste bolj sveži in sposobni za delo, če ste zdravi. A Vaše zdravje si ohranite najbolj s snago. Za vzdrževanje te čistote je potrebno dobro in nežno milo, katero varuje Vašo kožo in pere perilo temeljito in čisto. Uporabljajte že 80 let poznano

SCHICHTOVO MILO

ZNAMKE JELEN

Praznik Slovenske Krajine

Danes obhaja Slovenska Krajina redek praznik: eden njenih delavcev dobi ob poldesetletni rojstva nagrobni spomenik, ki je obenem prvi umetniški spomenik pri nas. — To je št. Stefan Kühar,

vrnil domov. In tu je čakal smrti do 24. septembra 1915. V dobi enajstih let, ko se je zdravil doma in drugod, je neumorno pisal za prav tedaj vzklikale prekmurske publikacije: kalendari, Marijina list in Novine. Tu je objavil dolgo vrsto narodnih pesni in pripovedk ter prevodov. Tako je bil eden najpomembnejših gojiteljev našega slovenskega tiska tistega časa.

S posebno vneto je na pobudo prof. K. Strekclja zbiral doma ljudske pesmi, ki jih je prof. Strekclj objavil v svoji zbirki, dalje najrazličnejše pripovedke, legende, vraže in jezikovno blago, kar je potem Strekclj objavil v »Časopisu za zgodovino in narodopisje« v letih 1910—14. Večinoma je to »Narodno blago vogrskih Slovencev« zapisano v fonetični transkripciji, tako da ima tudi svojo jezikovno vrednost. Tako je Kühar zbral v glavnem vse, kar ima zlasti dolnji del Slovenske Krajine sličenega narodopisnega gradiva.

Ze s tem svojim delom je prinašal v čas, ko je bila njegova ožja domovina pod madjarsko vladjo, najlepši dokaz za sorodstvo narodne duše na obeh straneh Mure. Stefan Kühar je bil iskreno prepričan Slovenec, ki je veroval v osvobodjenje in združenje vseh Slovencev. Bil je v stikih s slovenskimi listi onstran Mure ter dopisoval z raznimi inteligenti, da jih je seznanjal s položajem svoje krajine. To svoje slovensko prepričanje je kazal, kolikor je bilo mogoče, v svojih spisih, zlasti pa ga je širil med svojimi znanci. Tako je bil tudi Kühar z ostalimi narodno zavestnimi inteligenti tiha duševna vez med Slovensko Krajino in ostalo Slovenijo. To so bili čuvarji narodnega ognja v temnih časih, ki so nam s svojo zvestobo zaslužili združenje s slovenskim jedrom.

Če smo postavili spomenik Stefanu Küharju, smo hoteli s tem počastiti njegovega duha in njegovo delo. Obenem je to tudi glasnik naše krajine, ki oznanjajo našo zvestobo naši narodni duši v preteklosti in sedanjosti. Oznanja naj težnje naših najboljših mož, med katerimi je tudi Kühar.

ki je bil rojen 29. julija 1882 v Bratonceh blizu Beltincev. Šele v 17. letu je prišel na meščansko šolo, ki jo je dovršil v dveh letih, nato pa se gimnazijo v Vel. Kaniži. Ko je stopil v somboteljsko bogoslovje, ga je hmalu prisilila jetika, da se je

Za vročino

oblecite lahne suknjiče, modne hlače motociklisti pa Bajazo obleke. — V ve liki izberi blago za turistovske obleke Najcenejša oblačilnica

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Prvi celjski akrobati

Pes ali kaj?

Ne, ampak nič drugega ko korenina akacije, ki jo je narava izoblikovala v čudovito podobnost s psom bernardincem. Našel jo je g. A. Gale, kolar v Krškem, pri prekopavanju vinograde. Začudil se je čudni najdbi, vzal tega spsac domov in ga postavil doma pred hišo, kjer vzbujala pozornost mimoidoščih. Baje se je celo nekdo iz ljubljanskega muzeja zanimal zanj.

Tvrdba
Singerjevi šivalni stroji
se je preselila
v Gajevo ulico št. 3
poleg nebotičnika

Euharistična prireditev

za dekanijo Novo mesto

bo v soboto, 27. in nedeljo, 28. avgusta.

Glavne točke sporeda so: celonočno čiščenje sv. Reš. Telesa in polnočna maša v kapiteljski cerkvi v noči od sobote na nedeljo zjutraj, ter procesija s sv. Reš. Telesom v nedeljo dopoldne.

Po procesiji na prostoru pred kapiteljskim župniščem zadnji nagovor, posvetitev presv. Sreč Jezus, in blagoslov z Najsvetejšim, nato razhod.

70letnica Slomškove smrti

Maribor, 28. julija.

Dne 24. septembra poteče 70 let, odkar je zatienil oči k smrtnemu spanju naš veliki škof Slomšek. V počastitev Slomškovega spomina se vršijo in se še bodo vršile razne proslave.

Prosvetni zvezi v Ljubljani in Mariboru ter škof. odbor K. A. v Mariboru so zamislili za 14. in 15. avgust v Mariboru veliko vseslovensko Slomškovo proslavo. Priprave so bile že v teku, pojavile pa so se ovire, radi katerih se je morala misel na to veliko proslavo opustiti.

Nameste omenjene proslave se bo priredila po vseh župnijah lavantinske škofije (in morda tudi ljubljanske) tekoni meseca septembra Slomškova nedelja. Program za to prireditev je v glavnem že izdelan in ga bo škofijski odbor K. A. v kratkem razposlal v vse župnije. Slomškova nedelja bo še večjega pomena, kakor bi bila proslava v Mariboru, ker se je bo lahko udeležilo vse ljudstvo, medtem ko bi v Mariboru prišlo le nekaj tisoč ljudi.

Razen te nedelje se prirejajo ponekod druge pokrajinske Slomškove proslave. Tako proslavo so priredila dekleta šmarske dekanije v Šmarju pri Jelsah. Dekleta Savinjske doline jo bodo priredile dne 7. avgusta v Nazarju. V Mariboru pa se bo vršila meseca septembra velika cerkvena prireditev v obliki misijona.

Prepričani smo, da bodo Slomškove prireditve mnogo pripomogle k poglobitvi verske in narodne zavesti. Taka poglobitev nam je v teh časih materialne in duševne krize zelo potrebna. Slomškov duh bo moral prepeljati vse naše življenje, zlasti v onih vrstah, kjer zamira verska zavest.

Dajte lačnim jesti!

Trbovlje, 30. julija.

Prehranjevalni odbor je na svoji 30. junja soboto sklenil odpreti v septembru kuhinjo za brezposelne. Zaenkrat, je določeno, da se bo dalo 100 kosil na dan brezplačno.

Knezoškofijski ordinariat v Mariboru je sporočil tuk. župnemu uradu, da bo priporočil vsem župnijam, naj zbirajo živež za brezposelne delavce v smislu dopisa g. župnika Gaspariča.

Ako želite svojo hčerko

zelo dobro trgovsko izobraziti, tedaj jo vpišite v G.razdov učni avdij (prej Gärtnerejev tedaj). Prvoizvirna učna metoda — radi tega izvrstni učni uspehi. Sprejema samo dekleta. Vpisovanje 2. in 3. avgusta od 8.—12. in 2.—5. ure.